

Kol 2,14-15 Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset. Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, da han viste seg som seierherre over dem på korset.

1) INNLEDNING

Bibelen forteller frelseshistorien som en kamp Gud kjemper for å gjenerobre sitt skaperverk. Kampen er mellom Gud og djevelen. Det første slaget ender med tap og nederlag når Adam blir overvunnet med alle de grusomme konsekvenser dette fører med seg. Men allerede på syndefallets dag forkynnes evangeliet om seierherren som en dag skal seire i det som kalles "urevangeliet":

1 Mos3,15 Og jeg vil sette fiendskap mellom deg og kvinnen, mellom din ætt og hennes ætt. Han skal knuse ditt hode, og du skal knuse hans hæl.

"Den ble skrevet i himlen før jorden ble skapt, den gav Adam et håp den dag slekten gikk tapt.. Sangboka 242"

"Det var for å gjøre ende på Djevelens gjerninger at Guds sønn åpenbarte seg" . Gjennom hele GT skildrer profetene den store krigen hvor Gud (Jahve) skal seire over alle sine fiender og opprette sitt endelige freds- og kongerike.

Dan 7,13-14 Fremdeles så jeg i mine nattlige syner, og se – en som lignet en menneskesønn kom med himmelens skyer. Han kom bort til den gamle av dager og ble ført fram for ham. Og det ble gitt ham herredømme, ære og rike, så at alle folk, ætter og tungemål, skulle tjene ham. Hans herredømme er et evig herredømme som ikke forgår, og hans rike er et rike som aldri går til grunne.

2) JESU KAMP MOT MENNESKER

Jesus måtte kjempe en konstant kamp mot mennesker som på ulike måter ville hindre han å nå "kamparenaen" hvor det endelige oppgjøret skulle finne sted. Kong Herodes prøvde å drepe Jesus da han var et lite barn (Matt 2) og senere sto mennesker nærmest i kø for å hindre Jesus:

a) Kampen mot de jødiske lederne

De jødiske lederne hadde ventet og bedt om at Messias måtte komme, men når han kom forsto de ikke at han sto midt i blant dem. I god tro ble de fiender av Gud selv i hellig iver etter å forsvare sin gamle tro og sine tradisjoner. Jesus bruker ekstremt sterke ord i møte med deres vantro, han dirrer av en hellig vrede vi ellers sjelden ser i NT:

Matt23,33 Slanger! Ormeyngel! Hvordan skal dere unnfly dommen til helvete?

Joh8,44 Dere har djevelen til far, og dere vil gjøre etter deres fars lyster. Han var en drapsmann fra begynnelsen og står ikke i sannheten. For det er ikke sannhet i ham. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, for han er en løgner og løgnens far.

b) Kampen mot disiplenes vantro

Når Jesus første gang forteller sine nærmeste disipler at han snart skal tas til fange, lide og død tar Peter han til side og advarer han " Dette må aldri skje deg". Jesus reagerer enormt sterkt på det Peter sier, og vi må forstå det i lys av den kamp Jesus sto midt oppe i. Han måtte til korset, han måtte til Golgata for å kjempe og vinne den endelige seieren.

Matt16,23 Men han snudde seg og sa til Peter: Vik bak meg, Satan! Du er til anstøt for meg, for du har ikke sans for det som hører Gud til, men bare for det som hører menneskene til.

c) Kampen i påskeuka

Denne kampen mot mennesker spisser seg kraftig de siste dagene av Jesu liv. Judas forråder han, Peter fornekter han, disiplene forlater han, romerne arresterer han o.s.v. Alle menneskelige og åndelige ressurser som Satan rådde over ble satt inn i et siste desperat forsøk på å hindre Jesus å nå korset (kamparenaen).

Luk22,53 Dag etter dag var jeg sammen med dere på tempelplassen uten at dere la hånd på meg. Men dette er deres time, nå er det mørket som rår."

3) KAMPEN GJALDT IKKE HVEM SOM VAR STERKEST

På korset kjempet Jesus og vant mot Djevelen og hele hans åndehær. Men kampen var ikke en kamp om hvem som var sterkest eller hadde mest makt. Styrkeforholdet mellom Gud og Djevelen har alltid vært avklart. Gud er sterkest fordi han er skaperen. Djevelen ble en gang skapt som en engel som senere gjorde opprør mot Gud og derfor ble "styrtet ned" fra himmelen (2. Pet 2,4 og Judas 6).

Gjennom hele GT ser vi gang på gang hvem som er sterkest (f.eks. 2. Mos 7,10 2. Mos 14 o.s.v.).

Vi ser også i hele Jesu gjerning at han gjør ting som viser at han er sterkere enn djevelen, og at seieren nærmer seg. Når Jesus helbreder syke, vekker opp døde, driver ut vonde ånder o.s.v. er dette en del av det våpenarsenal han bruker i kampen mot Satan og et varsel om den endelige seieren (jfr. bla Ap.gj. 10,32).

4) JESU KAMP OG SEIER OVER "LOVEN"

Etter "engleopprøret" en gang i evigheten ble Djevelen jaget bort fra Guds nærvær (2. Pet 2,4). Likevel møter vi han ved to anledninger foran Guds trone i himmelen, både i begynnelsen av Jobs bok (Job 1,6-7) og når Sakarja forteller om anklagene mot ypperstepresten Josva (Sakarja 3,1).

Grunnen til at Djevelen likevel kan stå for Guds trone og anklage (og pønse ut vondt) mot Guds venner er de krav Gud selv stiller til menneskene i sin lov (de ti bud). Så lenge Guds krav sto uoppfylte kunne Djevelen med rette stå foran Gud og anklage menneskene for brudd på denne. Derfor kunne han også kreve straff og dom over menneskene med bakgrunn i Guds egen lov.

Kol 2,14-15 Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset. Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, da han viste seg som seierherre over dem på korset.

Kampen på korset gjaldt derfor ikke styrke mellom Jesus og Djevelen, men det gjaldt oppfyllelsen av Guds lov. Satan visste at kunne han friste Jesus til å bryte denne hadde han seiret (Matt 4,1 ff.). Men når Jesus roper "fullbrakt" så hadde han oppfylt Guds lov til ytterste punkt og prikke. Slik "utslettet" han gjeldsbrevet/kravbrevet som sto imot oss. De ble "strøket ut med svamp" stå det egentlig på gresk.

"Da Sønnen hadde oppfylt lovens krav gjennom sin fullkomne hengivelse og lydighet under Faderens vilje, satte Gud lovens krav ut av kraft. Sønnen hadde da også båret lovens forbannelse" (Agne Norlander i boka "Korsets mysterium")

"Jesus hadde overvunnet alle djevelens fristelser og aldri begått noen synd (Joh 8,46), derfor har ikke djevelen noe å anklage han for og dermed har ingen heller noen rett til å volde Jesus døden" (Agne Norlander i boka "Korsets mysterium")

"En kristen er befridd fra loven som et sett regler og forbud og som en måte å oppnå frelse på. Fremfor alt er den troende fri fra lovens fordømmelse og straff (Rom 8,1 m.fl.)" (Agne Norlander i boka "Korsets mysterium")

5) JESU KAMP OG SEIER OVER DJEVELEN OG DE ONDE ÅNDER

Når Jesus roper det er "fullbrakt" så mistet Djevelen sitt våpen (loven) fordi Jesus da hadde oppfylt loven en gang for alle. Dermed så mister også Djevelen retten til å komme frem for Guds trone for å anklage de troende. Seieren ble vunnet på Golgata av Jesus, og umiddelbart etterpå går overengelen Mikael til angrep og driver Satan ut av himmelen en gang for alle.

"Jesus er generalen som seirer på slagmarken. Mikael er stabsoffiseren som i den himmelske overkommando fjerner Satan's flagg fra kartet" Agne Norlander

Åp 12,7-12 Det ble en strid i himmelen: Mikael og hans engler tok til å stride mot dragen. Og dragen stred, og dens engler. Og de kunne ikke stå seg, og det ble ikke lenger funnet sted for dem i himmelen. Den store drage ble kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan, han som forfører hele verden. Han ble kastet ned på jorden, og hans engler ble kastet ned med ham. Og jeg hørte en høy røst i himmelen si: Fra nå av tilhører frelsen og kraften og riket vår Gud, og makten hans Salvede. For våre brødres anklager er kastet ned, han som anklaget dem for vår Gud dag og natt. De har seiret over ham i kraft av Lammets blod og det ord de vitnet. Og de hadde ikke sitt liv kjært, like til døden.

Luk10,18 *Da sa han til dem: Jeg så Satan falle ned fra himmelen som et lyn.*

Dette betyr at det ikke lenger finnes en anklager mot meg (en motstander) mot meg foran Gud. Der er det bare en som er min talsmann og forsvarer:

1 Joh2,1 *Mine barn! Dette skriver jeg til dere for at dere ikke skal synde. Og hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige.*

Med denne seieren er også alle demoner, engler og ånder som er i Satans tjeneste beseiret. De kan aldri gjøre mer enn det Gud til enhver tid tillater. Jesu seier betyr ikke at Satan og hans åndehær er fjernet fysisk fra jorden (det skjer først i evigheten) og de får også til en viss grad utfolde seg, men det er alltid Jesus som har det siste ordet.

Åp12,12 *Derfor fryd dere, himler, og dere som bor i dem! Men ve jorden og havet! For djevelen er steget ned til dere i stor vrede, fordi han vet at han bare har en liten tid.*

“Du vet det vel mitt hjerte, du vet at Gud er stor, men stor er og hans fiende så titt du det erfor. Ja vel så får du kjempe, og tro tross fall og tvil, at stor er vel Guds fiende, men større er dog Gud” Kaj Munk

“Om verden full av djevlar var, som ville oss oppsluke. Vi frykter ei, vi med oss har den som Guds sverd kan bruke. Er verdens fyrste vred, og vill oss støte ned, Han ingenting formår, fordi alt dømt han går, et Guds ord kan han binde” Martin Luther i “Vår Gud han er så fast en borg”

6) JESU KAMP OG SEIER OVER DØDEN

1 Kor 15,55-57 *“Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud være takk, som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!”*

Jesu død var ulik alle andres død. Døden hadde ingen rett på han siden han aldri hadde syndet, for det er bare den som synder som må dø (1. Mos 2,17). Jesus ga sitt liv frivillig i døden, derfor kunne heller ikke døden holde ham. For oss betyr Jesu seier over døden flere ting:

a) En kristen dør når Jesus bestemmer det

Det kan noen ganger være en god tanke, andre ganger en vanskelig og uforståelig tanke, men Bibelen viser oss at Gud har fastsatt vår dødsstund, og vi dør når han har bestemt det.

Sal31,16 *I din hånd er mine tider. Redd meg fra mine fienders hånd og fra mine forfølgere! (Salme 139,16 Lukas 12,25)*

b) En kristen går til Jesus når han dør

I det øyeblikk en kristen dør, går han til Jesus og skal være der for evig. Bibelen beskriver dette slik at den som tror på Jesus skal leve om han enn dør

Joh11,25 *Jesus sa til henne: Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve om han enn dør. (Fil1,21-23 m.fl.)*

c) En kristen skal stå opp fra døden

En dag skal vi stå opp fra våre graver og gå inn på den nye himmel og den nye jord

Joh11,24 *Marta sier til ham: Jeg vet at han skal oppstå i oppstandelsen på den siste dag.*

d) En dag skal døden være borte

Åp20,14 *Og døden og dødsriket ble kastet i ildsjøen. Dette er den annen død: ildsjøen.*

7) SEIERHERREN BESTIGER TRONEN

I den gamle orienten var det vanlig med et 3-delt rituale når konger skulle krones

- først presenteres kongen for folket
- så får kongen de kongelige verdighetstegn
- så proklameres det at folket skal tjene sin konge

Når Daniel profeterer om Jesus som seierherre henviser han det nettopp til samtidens kroningsritualer

Dan 7,13-14 Fremdeles så jeg i mine nattlige syner, og se - en som lignet en menneskesønn kom med himmelens skyer. (1) Han kom bort til den gamle av dager og ble ført fram for ham. (2) Og det ble gitt ham herredømme, ære og rike, så at alle folk, ætter og tungemål, skulle tjene ham. (3) Hans herredømme er et evig herredømme som ikke forgår, og hans rike er et rike som aldri går til grunne.

Her ser vi disse 3 elementene.

- 1 Jesus blir presentert ved at han føres frem for “den gamle av dage = Gud”
- 2 Så får han herredømme, ære og rike (= de kongelige verdighetstegn rettes han)
- 3 Så proklameres at hans herredømme er evig (=folkene skal tjene han og tilbe han)

Det skjer også med Jesus etter Golgataseieren:

a) **Misjonsbefalingen – en seiersbefaling**

Misjonsbefalingen slik vi finner den i Matt 28 er en “kroningshandling” av den seirende kong. Først står Jesus frem og presenterer seg som seierherren med de kongelige verdighetstegn. Så proklameres befalingen om at alle skal tjene han og innlemmes i hans rike.

b) **Jesu himmelfart – en seiersreise**

Rett etter at misjonsbefalingen er gitt vender Jesus tilbake igjen til himmelen. Det var en seiersreise ingen av oss kan forstå omfanget av. Ingen av oss kan forestille oss hva som skjedde av jubel og gledessener i himmelen den dagen da Sønnen var hjemme igjen. Han som englene hadde tilbedt i evighet, han hadde 40 dager tidligere vært død, men nå vender han tilbake igjen i triumf og seier.

Det som skjedde den dagen er beskrevet i Salme 110. Ikke uten grunn er dette det skriftsstedet i GT som er oftest sitert i NT og Luther kaller den for “den rette, høye hovedsalme for vår kjære Herre Jesus Kristus”

Sal 110,1-7 Av David. En salme.

Herren sa til min Herre: Sett deg ved min høyre hånd, til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter! Din makts kongestav skal Herren rekke ut fra Sion: Hersk midt iblant dine fiender! Ditt folk møter villig fram på ditt veldes dag. I hellig skrud kommer din ungdom til deg, som dugger ut av morgenrødens skjød. Herren har sverget, og han skal ikke angre det: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis. Herren er ved din høyre hånd, han knuser konger på sin vredes dag. Han holder dom blant hedningefolkene. Han fyller opp med lik, han knuser hoder over hele jorden. Av bekken drikker han på veien, derfor løfter han høyt sitt hode.

c) **Jesu gjenkomst**

Den evige, endelige seier skal en dag proklameres om seierherren fra Golgata. Da skal alle bøye seg for han. Da skal alle tjene han og hans kongerike er evig opprettet slik som David profeterte om.

“Hans herredømme er et evig herredømme som ikke forgår, og hans rike er et rike som aldri går til grunne”

Fil 2,8-11 fornedret han seg selv og ble lydig til døden - ja, døden på korset. Derfor har og Gud høyt opphøyet ham og gitt ham det navn som er over alle navn, for at i Jesu navn skal hvert kne bøye seg, deres som er i himmelen og på jorden og under jorden, og hver tunge skal bekjenne at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære.

Åp 19,11-16 Og jeg så himmelen åpnet - og se: En hvit hest. Og han som sitter på den, heter Trofast og Sannferdig, og han dommer og strider med rettferdighet. Hans øyne er som ildslue. På hans hode er det mange kroner. Han har en innskrift med et navn som ingen kjenner uten han selv. Han er iført en kledning som er dyppet i blod, og hans navn er Guds ord. Hærene i himmelen fulgte ham på hvite hester, kledd i fint lin, hvitt og rent. Ut av hans munn går det et skarpt sverd, for at han med det skal slå hedningefolkene. Og han skal styre dem med jernstav. Han trækker vinpressen med Guds, Den Allmektiges strenge vredes vin. På sin kledning og på sin hofte har han et navn skrevet: Kongers konge og herrers herre.

Jesus vant – og jeg har vunnet!